

KULTUROWE I PRAWNE ASPEKTY KONTROWERSJI WOKÓŁ CHUSTY MUŻULMAŃSKIEJ WE FRANCJI

Artykuł podejmuje się związków między stroną kulturową, a prawną współczesnych kontrowersji wokół życia mniejszości mużulmańskiej we Francji. Autorzy dokonują tego opisu na tle dziejów mniejszości mużulmańskiej w tym kraju, oraz rekonstruuja zróżnicowane znaczenia zasłaniania twarzy przez kobiety w świecie islamie. Przedstawiają historię francuskich mużulmanów oraz ich starania o wyłonienie wspólnej reprezentacji do dialogu z władzami świeckimi. Opisują skomplikowaną sytuację w działającej obecnie Francuskiej Radzie Kultu Mużulmańskiego, która pełni tę funkcję. Analiza skupia się przede wszystkim na przedstawieniu znaczenia noszenia chust mużulmańskich przez kobiety (arabski *hidżab*, perski *czador*, turecki *czarczaf* i in.). Podczas analizy prawnej opierają się na oryginalnych tekstach orzeczeń francuskiego sądownictwa w głośnych sprawach wokół noszenia burek w przestrzeni publicznej (np. w szkołach). Autorzy przypominają główne akty normatywne dotyczące zakazu noszenia burek we Francji, a jako przykład dokładniej omawiają najślynniejszy chyba kasus: *Dogru przeciwko Francji*, który zakończył się wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z 04.12.2008 r. Sprawy te są tłem dla narastającego napięcia etniczno-religijnego między francuskimi mużulmanami, a rdzennymi Francuzami i rozjaśniają ograniczenia i przeszkody rządowego programu asymilacyjnego. Artykuł stara się wyjaśnić stanowiska tego jednego z najpoważniejszych konfliktów społecznych współczesnej Francji.

Słowa kluczowe: mużulmanie we Francji, prawodawstwo francuskie o mużulmanach, burki w świecie islamu, kultura prawna islamu, kultura prawna Francji

CULTURAL AND LEGAL ASPECTS OF THE CONTROVERSY OVER THE ISLAMIC HEADSCARF IN FRANCE

The article deals with relationships between the cultural and legal sides of current controversies concerning life of French Muslim minority. Authors describe them against the background of history of Muslim minority in that country and they reconstruct the variety of different meanings of hiding the face by women in Islamic world. They present the history of French Muslims and their effort to create their representation that would be able to conduct a dialogue with secular authorities. They describe a complicated situation in the French

Religious Cult Council which performs the function mentioned before. The analysis concentrates mostly on presentation of the meaning of wearing the Muslim kerchiefs by women (Arabic *hijab*, Persian *chador*, Turkish *charshaf* and others). During the legal analysis they use original verdicts of French courts in controversial issues concerning wearing burqas in public (e.g in schools). Main normative acts regarding ban on wearing burqas in France are reminded, as an example authors use probably the most famous casus: *Dogru vs. France* which finished with the verdict of European Court of Human Rights in Strasbourg from December 4th 2008. Those cases are the background for increasing religious and ethnical tension between French Muslims and native Frenchmen and they clarify limitations and obstacles in governmental assimilation programme. The article tries to explain attitudes of one of the most important social conflict in contemporary France.

Key words: Muslims in France, French legislation about Muslims, burqas in Islamic world, legal culture of Islam, legal culture of France